

Hakuilmoitus

9.10.2020

VN/21833/2020
VN/21833/2020-MMM-1

Hakuilmoitus: Kansallista metsästrategiaa tukevien hankkeiden haku

Maa- ja metsätalousministeriö julistaa avoimen haun Kansallista metsästrategiaa (KMS) tukeville hankkeille. Tavoitteena on tuottaa tietoa ja käytännön työkaluja strategian jalkauttamiseen. Nyt valittavissa hankkeissa edistetään metsätilojen omistusjärjestelyitä ja eri tavoitteiden yhteensovittamista kokonaiskestävyys huomioiden.

1. Haun painopisteet

Hakemuksia toivotaan seuraavista aihepiireistä:

- **Metsien omistusjärjestelyt:**

Kansallisen metsästrategian tavoitteena on, että metsät ovat aktiivisessa ja monipuolisessa käytössä. Tavoitteena on, että aktiivinen ja yritysmäinen metsätalous lisääntyvät, tilakoko kasvaa ja metsien omistus- ja kiinteistörakenne tukevat metsien aktiivista käyttöä. Teemasta voidaan valita toteutettavaksi yksi tai useampi hanke.

Tavoite: Hankkeiden avulla tuetaan metsänomistajarakenteen kehittämistä tukemaan aktiivista metsäomaisuuden hoitoa. Hankkeiden avulla kehitetään menetelmiä ja toimenpiteitä, joilla vähennetään kuolinpesäomistuksessa olevan metsän osuutta ja edistetään yhteismetsäomistusta. Hankkeen myötä edistetään tiedonsaantia metsänomistamisen ja siitä luopumisen vaihtoehtoista. Hankkeen tuotosten avulla metsänomistajien aktiivinen päätöksenteko vahvistuu.

Toiminta: Valittavat hankkeet voivat sisältää aktivointi- ja tiedonvälitystoimenpiteiden kehittämistä, näiden pilotointia ja selvityksiä metsänomistusjärjestelyjen tueksi sekä ehdotuksia parannuskeinoiksi (esim. lainsäädäntö, verotus). Tässä haussa ei rahoiteta varsinaista neuvontatyötä. Hankkeessa tulee hyödyntää Metsänomistaja 2020 -tutkimuksesta saatavaa tietoa tulevaisuuden metsänomistajakunnasta.

Vaikuttavuus: Metsät ovat aktiivisessa ja monipuolisessa käytössä. Metsänomistajat hoitavat metsäomaisuuttaan aktiivisesti omien tavoitteidensa mukaisesti. Metsätila- ja omistusrakennetta parantavat toimet tukevat metsänomistajien päätöksentekoa ja metsien kestävää hyödyntämistä.

- Kuolinpesäomistuksessa olevan metsän osuus vähentyy ja yhteismetsäomistus lisääntyy.
- Metsätilojen yhteisomistusta selkeytetty ja näin edistetty aktiivista metsätaloutta.
- Nopeutettu kuolinpesäomistusten siirtymistä aktiiviseen omistukseen ja näin vähennetty kuolinpesäomistuksessa olevan metsän osuutta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo@mmm.fi

Tulokset:

Hanke tuottaa tietoa ja käytäntöjä metsien omistusjärjestelyiden toteuttamiseksi ja sujuvoittamiseksi. Materiaali, hyvät käytännöt ja toimintamallit voivat liittyä esimerkiksi seuraaviin aiheisiin:

- Keinoja, joilla kuolinpesiä sekä passivoituneita ja omistukseltaan pirstaloituneita verotusyhtymiä opastetaan tekemään yhteishallintosopimus päätöksenteon sujuvoittamiseksi.
 - Keinoja, joilla informoidaan tilan myymisen vaihtoehtoista, käytännön toteutuksesta ja verovaikutuksista.
 - Kuinka havainnollistetaan metsätilan myyjälle koituvan luovutusvoittoveron suuruutta eri tilanteissa.
 - Keinoja, joilla voitaisiin parantaa kuolinpesien osakkaiden ja erityisesti asianhoitajien tavoitettavuutta.
 - Keinoja, joilla edistetään yhteismetsäomistusta aktiivisena metsänomistustapana.
- **Eri tavoitteiden yhteensovittaminen kokonaiskestävyyden edistämiseksi**

Kansallisen metsästrategian tavoitteena on metsien hoidon ja käytön kokonaiskestävyyden vahvistuminen. Kokonaiskestävyys sisältää taloudellisen, ekologisen, sosiaalisen sekä kulttuurisen kestävyyden. Erialaisten metsiin liittyvien tavoitteiden yhteensovittaminen mahdollistaa metsistä saatavan hyvinvoinnin lisäämisen. Kansallisen metsästrategian mukaisesti puuraaka-aineen käytön kasvaessa monimuotoisuuden ja muiden kuin puuntuotannollisten ekosysteemipalveluiden turvaamista ja yhteensovittamista puun tuotannon kanssa tulee tehostaa. Teemasta voidaan valita toteutettavaksi yksi tai useampi hanke. Hakemuksia teemasta toivotaan erityisesti useamman toimijan muodostamilta konsortioilta.

Tavoite: Hankkeiden avulla lisääntyy ymmärrys eri tavoitteiden yhteensovittamisesta ja parhaat käytännöt yhteensovittamisen toteuttamiseksi toiminnan eri tasoilla. Tavoitteena on edistää metsänomistajille sekä yhteiskunnalle mielekkäiden ratkaisujen löytämistä, taloudellisesti kannattavien ja kustannusvaikuttavien menetelmien avulla.

Toiminta: Tarkastelutasoksi voidaan valita metsikkötaso, aluetaso tai kansallinen taso. Hankkeissa toivotaan lisäksi pohdittavan yhteensovittamiseen liittyvien ratkaisujen vaikutusta myös toiminnan muille tasoille. Valittavissa hankkeissa tulee koota eri näkökulmista tehtyä työtä ja pohtia yhteensovittamisen mahdollisuuksia Suomen olosuhteissa kestävyyden eri teemoihin liittyen sekä tuottaa ratkaisuehdotuksia ja malleja. Tarkastelussa tulee huomioida kaikki kestävyyden osa-alueet (taloudellinen, ekologinen, sosiaalinen sekä kulttuurinen).

Hankkeessa tarkastellaan yhteensovittamiseen liittyviä käytännön tilanteita sekä tilanteissa esiin nousevia haasteita. Valittuihin tilanteisiin ehdotetaan ratkaisumalleja. Yhteen sovitettavia teemoja voivat olla esimerkiksi seuraavat: puuntuotanto, ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen, luonnon monimuotoisuus, vesiensuojelu, metsien virkistyskäyttö, matkailu tai luonnontuotteet. Hankkeessa tulee käsitellä teemoja konkreettisten tilanteiden ja esimerkkien kautta. Erityisesti toivotaan kiinnitettävän huomiota yhteensovittamisen taloudellisten vaikutusten ja kannustimien tarkasteluun sekä ratkaisumallien vaikuttavuuteen. Hankkeessa tarkastelun näkökulmaksi voidaan valita esimerkiksi jokin seuraavista: politiikkasuositukset, aluesuunnittelutaso (maisemataso), sidosryhmäyhteistyö, metsänomistajien neuvonta, metsänomistajien päätöksenteon tukeminen tai maanomistajien yhteistoiminta.

Jotta tutkimus kokonaiskestävyyden eri ulottuvuuksista ja tavoitteiden yhteensovittamisesta jalkautuu käytäntöön, tuotetaan hankkeissa tutkimuksen pohjalta valmiita ratkaisumalleja eri tavoitteiden yhteensovittamiseksi käytännössä. Tarkastelussa on tärkeä huomioida metsänomistajien eri tavoitteet.

Vaikuttavuus: Hankkeiden myötä tieto ja hyvät käytännöt kokonaiskestävyyden saavuttamiseksi ja eri tavoitteiden yhteensovittamiseksi metsien hoidossa ja käytössä ovat lisääntyneet. Tieto metsän eri käyttötarkoituksiin tähtäävien toimien keskinäisvaikutuksista lisääntyy ja metsiä koskevat politiikat ja toimet ovat johdonmukaisia.

Tulokset:

- Tuotetaan tietoa ja hyviä käytäntöjä kokonaiskestävyyden saavuttamiseksi ja eri tavoitteiden yhteensovittamiseksi metsien hoidossa ja käytössä.
- Tuotetaan tietoa eri tavoitteiden yhteensovittamiseen liittyvistä ongelmista ja mahdollisuuksista.

- Ratkaisu ja -toimintamallit eri tavoitteiden yhteensovittamiseksi ja metsänomistajien päätöksenteon tueksi.
- Mallit metsänomistajien neuvonnan kehittämiseen, jotta ne huomioivat eri tavoitteiden yhteensovittamisen.
- Tietoa taloudellisista kannustimista eri tavoitteiden yhteensovittamisen edistämiseksi

2. Hankkeiden valinta

Koska teemat vaativat laajaa yhteistyötä, konsortiohankkeet ovat suositeltavia. Maa- ja metsätalousministeriö voi yhdistää hankkeita ja täsmentää niitä yhdessä hakijoiden kanssa. Hankkeilta edellytetään viestintäsuunnitelmaa, jossa kuvataan viestinnän keinovalikoimaa, kanavia ja kohderyhmiä.

Kansallisen metsästrategian hankeviestintäohje löytyy MMM:n nettisivuilta <https://mmm.fi/documents/1410837/2000444/KMS+viestint%C3%A4ohje.pdf/c8d72465-481d-6e54-72b9-a5acb2a464e6/KMS+viestint%C3%A4ohje.pdf>

Hankkeiden valintaperusteet ovat seuraavat:

- Vastaavuus haun painopisteisiin
- Kuinka hyvin hanke tukee Kansallisen metsästrategian toteutusta
- Hankkeen toteuttajien osaaminen
- Yhteistyön laajuus ja toimivuus
- Työn toteutettavuus (mm. aikataulu, hinta)
- Hankkeen tulosten sovellettavuus käytäntöön
- Viestintäsuunnitelman laatu

Hakijoilta ei edellytetä omarahoitusosuutta, mutta sen sisällyttäminen hankkeeseen katsotaan eduksi.

3. Hankkeiden rahoitus, koko ja kesto

Maa- ja metsätalousministeriö rahoittaa uusia hakemuksia enintään 600 000 eurolla vuonna 2021. Tavoitteena on rahoittaa noin 3-4 hanketta, joiden kesto voi vaihdella vuodesta kolmeen vuoteen. Hankkeet rahoitetaan vuoden 2021 talousarvion määrärahoista momentilta 30.40.22 (Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen). Useampivuotisia hankkeita varaudutaan rahoittamaan myös vuosina 2022-2023, mikäli valtion talousarviossa osoitetaan tähän tarkoitukseen tarvittavat varat.

Hankkeissa hyväksyttäviin kustannuksiin sovelletaan maa- ja metsätalousministeriön erityisavustusten ehtoja- ja rajoituksia:

https://mmm.fi/documents/1410837/1516675/Erityisavustus_yleiset_ehdot MMM_2018.pdf/ba62ef9e-51a1-e25c-d9b8-be2aab0c69e6/Erityisavustus_yleiset_ehdot MMM_2018.pdf

4. Hakemisen aikataulu ja lomake

Hakulomakkeelle tai laaditut hakemukset pyydetään toimittamaan viimeistään 31.12. klo 16.15 ensisijaisesti sähköisesti maa- ja metsätalousministeriön kirjaamoon, kirjaamo@mmm.fi. Postiosoite: Maa- ja metsätalousministeriö, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO.

Hankerahoitusta voi hakea maa- ja metsätalousministeriön verkkoasiointipalvelussa, osoitteessa <https://www.hankerahoitus.fi/MMM/hakemus/kirjaudu.php?ki=1>

Hakemukseen tulee merkitä "Kansallisen metsästrategian hankehaku 2021".

Hankkeet voivat alkaa aikaisintaan huhtikuussa 2021. Maa- ja metsätalousministeriö pidättää oikeuden olla rahoittamatta yhtään hanketta. Hankkeita voidaan rahoittaa myös haettua pienemmällä summalla.

5. Lisätietoja

Kysymykset hankehakuun liittyen tulee esittää 31.10.2020 mennessä. Kysymykset ja niiden vastaukset julkaistaan ministeriön verkkosivuilla kootusti 15.11.2020 mennessä.

Erityisasiantuntija Jaakko Nippala, maa- ja metsätalousministeriö, puh. 0295 162 119, etunimi.sukunimi@mmm.fi

osastopäällikkö

Tuula Packalen

erityisasiantuntija

Jaakko Nippala

Jakelu MMM LVO Metsä- ja bioenergiayksikkö, Jaakko Nippala

Tiedoksi MMM LVO Suunnitteluosasto, Tiina Kujala
MMM LVO Metsä- ja bioenergiayksikkö, Satu Rantala
MMM LVO Metsä- ja bioenergiayksikkö, Matti Heikurainen
MMM LVO Metsä- ja bioenergiayksikkö, Katja Matveinen
MMM LVO Metsä- ja bioenergiayksikkö, Marja Kokkonen